

INGVAR EKEMARK

Små fel men inte utan betydelse

Nationalekonomiska föreningens diskussion om 1991 års skattereform vid sammankomsten i oktober redovisas i *Ekonomisk Debatt* Nr 1/1990. I ett inlägg som refereras där förvånar jag mig över att det är LO och inte TCO – SACO som driver frågan om marginalsattesänkning. Jag efterlyser även en redovisning av skattebasens storlek vid nominal och real beräkning av företagsvinsten.

Tyvärr har ett o ramlat bort i den vänstra spalten på s 108. De nya skatteskalorna slår *ojämnt* om inte inkomstskalorna samtidigt förändras. Löneklyftorna ökar räknat efter skatt. Detta är dock en fråga mer för arbetsgivar- och löntagarorganisationerna än för statsmakterna.

Det saknade o:et kan möjligen vara en felsägning medan "kommunal och regional" på andra sidans högra spalt måste vara ett hörfel. I högra spalten ska det således stå att jag efterlyser storleken på skattebasen för olika företagskategorier när det gäller beräkning av deras vinster från *nominal och real* synpunkt.

Då jag vid debatten inte gavs tillfälle att bemöta Erik Åsbrinks slutreplik vill jag gärna göra följande tillägg. Det gäller nödvändigheten av en real redovisning i en ekonomi med ett föränderligt penningvärde. Även om lagstiftningen behagar likställa 100 milj kr vid ett budgetårs början med samma belopp vid årets slut vet vi alla att det inte stämmer. För att kunna göra en riktig jämförelse måste beloppen uttryckas i samma måtenhet, i kronor med samma köpkraft. Detta bortser skat-

teutredningen från och den akademiska världen förefaller också att vara ointresserad. Men det ändrar inte faktum.

När Erik Åsbrink frågar "Ska vi ha reala principer i redovisningen?" verkar han inte ha klart för sig att oberoende av vilket skattesystem som än tillämpas är ett realt synsätt en nödvändighet. Eljest godtar man obesett ett mer eller mindre missvisande resultat. Klyftan är många gånger stor mellan officiella siffror och den verklighet som de ska spegla.

Effekten av de dolda, oredovisade vinsterna kan lämpligen exemplifieras av att aktievärdena i princip kan fördubblas när det egna kapitalet, fastän skenbart oförändrat, i verkligheten ökar från 10 till 20 procent enbart på grund av att kapital-skulden avtar så mycket vid en allmän prisstegring på 12,5 procent. Det är en förmögenhetsökning enligt hävstångsprincipen på 100 procent. Den kan uppnås på ett, två eller tre år beroende på prisstegringstakten men även ännu snabbare vid för låntagaren gynnsamma förutsättningar.

Följden ser vi i form av stora aktieklipp, kapitalflykt till fastighetsmarknaden inom och utom landet och ett absurt högt ränteläge. Det leder till ökade inkomst- och förmögenhetsklyftor och än allvarligare att angelägna industriinvesteringar ställs på framtiden. I utvecklingens spår undergrävs även den statliga och kommunala ekonomin, fastigheter och anläggningar försäljs till underpris i den falska förhoppningen att leasing löser problemen.

Bankväsendet har hamnat i händerna på investmentbolagen medan försäkringsväsendet söker sin tillflykt till fastighetspapper. Eljest var det ursprungligen öns-

Arkitekt SAR INGVAR EKEMARK
är verksam i Karlstad.

kemålet om ett värdesäkrat bank- och försäkringssparande som ledde till 1960-talets utredning om reala sparformer. Nu upplevs den pågående utvecklingen som ett allvarligt hot mot vår framtid. Den är till stor del resultatet av en förvånande passivitet från näringslivet och sådana organ som bank- och försäkringsinspektionerna, som långt tidigare borde ha länkat ekonomin i mer sunda banor.

En officiell form för real redovisning saknas. Det understryks av Företagsskatteutredningens valhända hantering av dessa frågor. Direkta felaktigheter förekommer och argumenteringen för en nominal beskattning är dåligt underbyggd. Det är tyvärr svårt att tro på det ständigt upprepade talet om rättvisa i de framlagda skatteförslagen.